

Warszawa, dnia poniedziałek, 22 listopada 2021 r.

Poz. 161

**DECYZJA NR 399
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 18 listopada 2021 r.

**w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby prewencyjnej
z zakresu podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których
są one podejmowane**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów służby prewencyjnej z zakresu podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których są one podejmowane, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach, Szkole Policji w Pile, Szkole Policji w Słupsku oraz Ośrodkowi Szkolenia Policji w Łodzi z siedzibą w Sieradzu.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

gen. insp. Jarosław SZYMCZYK

---

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593, z 2016 r. poz. 1526, z 2018 r. poz. 208, z 2019 r. poz. 462 oraz z 2021 r. poz. 647.

Załącznik do decyzji nr 399
Komendanta Głównego Policji
z dnia 18 listopada 2021 r.

**PROGRAM NAUCZANIA NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM DLA POLICJANTÓW SŁUŻBY
PREWENCYJNEJ Z ZAKRESU PODEJMOWANIA INTERWENCJI I REAGOWANIA NA
NIESTANDARDOWE ZACHOWANIA OSÓB, WOBEC KTÓRYCH SĄ ONE PODEJMOWANE**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO - PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu
10. Lista wyposażenia dydaktycznego

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO – PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny dla policjantów służby prewencyjnej z zakresu podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób, wobec których są one podejmowane, zwany dalej „kursesem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest doskonalenie umiejętności w zakresie:

- stosowania środków przymusu bezpośredniego, taktyki i technik interwencji uwzględniając niestandardowe zachowania osób, wobec których interwencja jest podejmowana, w tym wobec osób, których zachowanie wskazuje, że mogą znajdować się pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych albo w stanie upojenia alkoholowego,
- współdziałania z innymi służbami podczas interwencji,
- udzielania pierwszej pomocy osobie poszkodowanej podczas interwencji,
- stosowania zasad komunikacji w podejmowaniu interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowane są w miarę możliwości dwuosobowe patrole służby prewencyjnej w szczególności komórek wywiadowczych, patrolowych, interwencyjnych lub patrolowo-interwencyjnych.

Skierowani na kurs muszą posiadać następujące elementy wyposażenia:

- umundurowanie ćwiczebne (kompletne – odpowiednie do pory roku, w którym realizują zadania służbowe),
- środki przymusu bezpośredniego, w które jest wyposażony policjant pełniący służbę oraz środki ochrony indywidualnej.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym. Kurs może być prowadzony w formie elektronicznego kształcenia na odległość w zakresie treści realizowanych metodą wykładu lub za pomocą innych metod podających.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 5 dni szkoleniowych.

Na całkowity wymiar czasu trwania kursu, składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych
Rozpoczęcie kursu, założenia programowe kursu oraz warunki bezpieczeństwa wymagane podczas zajęć	1
Zajęcia programowe	38
Zakończenie kursu	1
Ogółem	40

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Kurs należy realizować w grupach szkoleniowych, w których liczba uczestników nie powinna przekraczać 16 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Zajęcia wykładowe z poszczególnych zagadnień należy zrealizować przed rozpoczęciem zajęć praktycznych lub symulacji.

Z uwagi na efektywność procesu dydaktycznego i osiągnięcie założonych celów ćwiczenia i symulacje powinny być prowadzone w miarę możliwości przez minimum dwóch nauczycieli policyjnych (w zależności od realizowanych treści: nauczyciel z zakresu taktyki i technik interwencji, nauczyciel realizujący tematykę interwencji, pierwszej pomocy, psycholog).

Podczas realizacji poszczególnych treści kształcenia, czas zajęć reguluje prowadzący w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki tematycznej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

W celu przygotowania policjanta do podejmowania interwencji w każdych warunkach, symulacje interwencji należy realizować również w warunkach nocnych lub porze dnia stwarzającej takie warunki np. w zaciemnionych obiektach symulacyjnych.

Przy planowaniu i realizacji kursu, w zakresie zajęć praktycznych i symulacji, należy dążyć do tworzenia warunków najbardziej zbliżonych do rzeczywistych.

Podczas realizacji zajęć programowych, nauczyciele policyjni powinni kierować się zasadą stopniowania trudności.

Za tworzenie warunków bezpieczeństwa odpowiedzialny jest prowadzący zajęcia, a za ich przestrzeganie w trakcie zajęć indywidualnie – każdy uczestnik kursu.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Temat	Czas realizacji kursu (w godz. lekcyjnych)	System oceniania
1. Formalno-prawne aspekty przeprowadzania interwencji.	12	Zaliczenie następuje na podstawie oceny z zastosowaniem dwustopniowej skali ocen z wpisem uogólnionym zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.). Każda uzyskana ocena negatywna musi zostać poprawiona na ocenę pozytywną.
2. Taktyka i techniki interwencji.	14	
3. Symulacje interwencji policyjnych.	12	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie zaliczeń z tematu 1 zagadnienie 4 oraz tematów 2 i 3.

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia kursu, gdzie w miejscu ogólnego wyniku nauki stosuje się wpis: „pozytywnym”.

10. Lista wyposażenia dydaktycznego

Kategoria/nazwa wyposażenia	Liczba
Wyposażenie:	
1. Obiekt do ćwiczeń technik interwencji	1
2. Obiekt do ćwiczeń taktyk interwencji	1
3. Obiekt do ćwiczeń pierwszej pomocy	1
4. Sala wykładowa	1
Pomoce dydaktyczne:	
1. Projektor multimedialny, komputer.	1
2. Kajdanki ćwiczebne.	Na każdą osobę w grupie
3. Środki przymusu bezpośredniego wraz z osprzętem.	
4. Atrapy niebezpiecznych narzędzi.	
5. Latarka, oświetlenie taktyczne.	
6. Broń szkolna / Broń palna służbowa.	
7. Kaftan bezpieczeństwa, kask zabezpieczający.	4
8. Pojazd służbowy oznakowany.	Co najmniej 2 pojazdy na grupę
9. Samochód osobowy nieoznakowany.	
10. AED (automatyczny zewnętrzny defibrylator treningowy).	2
11. Manekiny do resuscytacji.	2
12. Jednorazowe rękawiczki nitrylowe.	wg potrzeb
13. Atrapy ran (sztuczna krew).	zestaw
14. Opatrunki.	zestaw
15. Koce termiczne.	wg potrzeb
16. Chusty trójkątne.	wg potrzeb
17. Opatrunek indywidualny.	wg potrzeb
18. Opatrunek izraelski.	wg potrzeb
19. Opatrunek okluzyjny.	wg potrzeb
20. Staza taktyczna.	wg potrzeb

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

TEMAT NR 1: Formalno-prawne aspekty przeprowadzania interwencji.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- stosować przepisy dotyczące podejmowania interwencji policyjnych,
- stosować podstawy prawne stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej,
- stosować zasady postępowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, po upojeniu alkoholowym, w stanie po zażyciu środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych,
- udzielać pierwszej pomocy osobie poszkodowanej.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Ogólne zagadnienia dotyczące interwencji policyjnych.	2	wykład, dyskusja	Przypomnij, wykorzystując wiedzę i doświadczenie zawodowe słuchaczy, pojęcie interwencji policyjnej wskazując obiektywne i subiektywne elementy interwencji policyjnej. Przedstaw zasady bezpieczeństwa wynikające z podejmowania interwencji w różnych miejscach, porze dnia oraz w stosunku do różnych kategorii osób. W ramach dyskusji omów uprawnienia i obowiązki policjantów, w szczególności dotyczące wydawania poleceń, postępowania podczas zatrzymania osoby, dokonywania kontroli osobistej/sprawdzenia prewencyjnego. Akcentuj konieczność postępowania antydyskryminacyjnego, szanującego godność człowieka.
2.	Podstawy prawne stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.	2	wykład, dyskusja, analiza przepisu	Dokonaj analizy zasad, warunków i przypadków użycia wybranych środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej, zwracając szczególną uwagę na bieżące zmiany przepisów. Wskaż przesłanki stosowania więcej niż jednego środka przymusu bezpośredniego jednocześnie. Przypomnij kwestie związane z przymusem bezpośrednim określonym w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Omów czynności policjanta przed i po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
3.	Psychologiczne aspekty podejmowania interwencji i reagowania na niestandardowe zachowania osób.	2	wykład, dyskusja	<p>Scharakteryzuj symptomy zaburzeń psychicznych oraz zachowań spowodowanych zażyciem substancji psychoaktywnej, wpływającej na wzrost ryzyka wystąpienia zachowań agresywnych i autoagresywnych, zaburzeń postrzegania sytuacji oraz zaburzeń komunikowania się.</p> <p>Zwróć uwagę na zachowania agresywne wywołane powyższymi zaburzeniami psychicznymi i wskaż sposoby nawiązania kontaktu i prowadzenia rozmowy w takich przypadkach. Omów sposoby radzenia sobie z emocjami w trakcie trudnych interwencji oraz wpływ jaki wywierają negatywne emocje policjanta na osoby objęte czynnościami.</p> <p>Omawiając zasady komunikacji z osobami z zaburzeniami opieraj się o aktualną literaturę dotyczącą przedmiotowego zagadnienia.</p>
4.	Doskonalenie umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy.	6	wykład, dyskusja, pokaz, ćwiczenia	<p>Na podstawie wiedzy i doświadczenia słuchaczy przypomnij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postępowanie ratownicze na miejscu zdarzenia z zaznaczeniem obowiązku prawnego udzielenia pierwszej pomocy, - resuscytację według wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji (BLS, AED), - postępowanie z poszkodowanym po urazie, - postępowanie w sytuacjach nietypowych, w stanach zagrożenia życia (m.in. Excited delirium), - przygotowanie poszkodowanego do ewakuacji i nadzorowania jego stanu do czasu przekazania zespołowi ratownictwa medycznego. <p>Zwróć szczególną uwagę na wykorzystanie przedmiotów i elementów wyposażenia, które funkcjonariusz posiada przy sobie podczas interwencji.</p> <p>W trakcie kolejnych zajęć przeprowadź ćwiczenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy w ww. sytuacjach z uwzględnieniem podziału zadań w ramach patrolu dwuosobowego. Zwracaj uwagę na stosowanie dostępnych sił i środków oraz działanie w sytuacji stresu.</p>

TEMAT NR 2: Taktyka i techniki interwencji.

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- stosować taktykę i techniki interwencji w różnych sytuacjach wobec wybranych kategorii osób,
- interweniować wobec osób agresywnych i niebezpiecznych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi, po upojeniu alkoholowym, w stanie po zażyciu środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych,
- stosować indywidualne i zespołowe umiejętności posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego oraz bronią palną krótką podczas zatrzymywania osób w różnych sytuacjach i miejscach.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Doskonalenie taktyk i technik interwencji.	14	pokaz, ćwiczenia, symulacje	<p>Słuchacz stosując środki przymusu bezpośredniego znajdujące się na wyposażeniu policjanta w czasie realizowanych obowiązków służbowych, będzie doskonalił indywidualnie i we współdziałaniu z drugim policjantem techniki obrony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przed chwytami połączonymi z uderzeniem ręką, głową lub kopnięciem, - przed atakiem niebezpiecznym narzędziem, - przed atakami zmierzającymi do obalenia policjanta, - przed duszeniami, - przed atakami rękoma i nogami w parterze. <p>Zwróć uwagę na umiejętne i bezpieczne kontrolowanie osoby w różnych sytuacjach poprzez bezpieczne stosowanie technik unieruchamiania osoby z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała oraz odstąpienia od stosowania ww. technik w przypadku ustąpienia przyczyny jej stosowania oraz po założeniu kajdanek, gdy osoba wykonuje polecenia. Stosując unieruchomienie dąż do bezpiecznego wykonania techniki oraz kontrolowania pozycji ciała zatrzymanego, aby umożliwić mu oddychanie. W trakcie ćwiczeń akcentuj konieczność uwzględniania w zależności od okoliczności zdarzenia warunków i zasad stosowania środków przymusu bezpośredniego. Uwzględnij sytuację odstąpienia od stosowania wybranego środka przymusu lub jego zmiany.</p> <p>W ramach realizowanego tematu policjanci doskonalą umiejętności:</p>

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
				<ul style="list-style-type: none"> • obrony przed chwytami połączonymi z uderzeniem ręką, głową lub kopnięciem (odparcie ataku, dystansowanie, zastosowanie środka przymusu bezpośredniego adekwatnego do sytuacji - siła fizyczna, pałka służbowa, ręczny miotacz substancji obezwładniającej - RMP, przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej – paralizator elektryczny), • obrony przed atakiem niebezpiecznym narzędziem (siła fizyczna, pałka służbowa, ręczny miotacz substancji obezwładniającej, przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, broń palna), • obrony przed atakami zmierzającymi do obalenia i/lub rozbrojenia policjanta, • technik walki w parterze (techniki unieruchomienia osoby w parterze, techniki obrony w walce w parterze) - zwróć uwagę na umiejętne i bezpieczne kontrolowanie osoby w sytuacjach parterowych poprzez bezpieczne stosowanie technik unieruchamiania osoby z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała oraz odstąpienia od stosowania ww. technik w przypadku ustąpienia przyczyny jej stosowania oraz po założeniu kajdanek, gdy osoba wykonuje polecenia. Stosując unieruchomienie dąż do bezpiecznego wykonania techniki oraz kontrolowania pozycji ciała zatrzymanego, aby umożliwić mu oddychanie. • współdziałania w patrolu dwuosobowym: <ul style="list-style-type: none"> - transportowania osoby z wykorzystaniem siły fizycznej, chwytów transportowych i dźwigni transportowych, indywidualnie i zespołowo,

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
				<ul style="list-style-type: none"> - obezwładniania osoby z użyciem siły fizycznej, stosując dźwignie, podcięcia, obalenia oraz obchwyty szyi z uciskiem, indywidualnie i zespołowo, (w zakresie stosowania wybranych technik zwróć szczególną uwagę na bezpieczeństwo podczas sprowadzania „do parteru” oraz stosuj technikę obchwyty szyi z uciskiem z koniecznością stałego kontrolowania stanu zdrowia/świadomości osoby, wobec której wykonywana jest technika), - zakładania kajdanek w różnych sytuacjach, wynikających z interwencji, stosując unieruchomienia z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała (stosuj je jak najkrócej i dąż do jak najszybszego założenia kajdanek. W sytuacji zastosowanie kajdanek i braku zagrożenia, kontroluj pozycję ciała zatrzymanego, aby umożliwić mu oddychanie), wskaż przykładowe sytuacje, w których może wystąpić konieczność natychmiastowego przerwania obezwładniania osoby (przy jednoczesnym zachowaniu stałej kontroli), w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, - sprawdzania prewencyjnego w celu ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób lub mienie lub w celu ochrony przed nieuprawnionymi działaniami skutkującymi zagrożeniem życia, zdrowia lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, - współdziałania w zespole, obezwładniania osoby z wykorzystaniem technicznych środków przymusu bezpośredniego w postaci: kaftana bezpieczeństwa, kasku zabezpieczającego, - postępowania w sposób bezpieczny w sytuacji związanej z użyciem przedmiotów służących do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej przez policjanta asystującego. <p>Realizuj poszczególne techniki w różnych miejscach i sytuacjach, np. pojazd, klatka schodowa, mieszkanie, miejsce publiczne, zasygnalizuj konieczność adekwatnego użycia siły fizycznej oraz pozostałych środków przymusu bezpośredniego do sytuacji, zachowania osoby oraz jej wieku, płci oraz</p>

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
				warunków fizycznych biorąc pod uwagę miejsce interwencji, zachowanie osoby, warunki fizyczne, wiek oraz płeć osoby.

TEMAT NR 3: Symulacje interwencji policyjnych.**CELE:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- stosować elementy taktyczno-techniczne podczas podejmowania szczególnych interwencji,
- stosować zasady komunikacji z osobą z zaburzeniami,
- interweniować w patrolu dwuosobowym wobec różnych kategorii osób, mając na względzie miejsce i sytuację podejmowanej interwencji,
- podejmować odpowiednie czynności związane z udzieleniem pierwszej pomocy w zależności od zaistniałej sytuacji, w tym współdziałać z innymi podmiotami.

Lp.	Zagadnienia	Czas	Metoda	Wskazówki do realizacji
1.	Przeprowadzanie interwencji wobec różnych kategorii osób, w różnych sytuacjach i miejscach.	12	symulacje	<p>Zajęcia powinny być realizowane w trzech czterogodzinnych blokach. Przeprowadź symulacje interwencji wobec osób przejawiających agresję fizyczną oraz słowną, wobec osób nietrzeźwych, a także wobec osób przejawiających zaburzenia psychiczne. Zajęcia powinny być prowadzone w miarę możliwości przez minimum dwóch nauczycieli policyjnych (w zależności od realizowanych treści: nauczyciel z zakresu taktyki i technik interwencji, nauczyciel realizujący tematykę interwencji, pierwszej pomocy, psycholog).</p> <p>Pozoranci powinni być w ubiorze cywilnym. Zajęcia powinny być prowadzone w miarę możliwości w obiektach symulacyjnych, w tym zarówno w pomieszczeniach, jak i na terenie otwartym.</p> <p>Symuluj różne zachowanie osób, wobec których policjanci podejmują interwencje: atak na policjantów, osoba nie reaguje na polecenia policjantów, autoagresja, agresja słowna. W czasie ćwiczeń zwróć szczególną uwagę na umiejętność prawidłowego posługiwania się bronią palną, środkami przymusu bezpośredniego, oświetleniem taktycznym w porze nocnej oraz udzielania pomocy w razie wystąpienia zagrożenia dla życia lub zdrowia. Miej na uwadze zastosowanie odpowiedniej komunikacji w zależności od kategorii osób, wobec których podejmowana jest interwencja.</p> <p>Przeprowadź co najmniej jedną interwencję, w której wystąpi potrzeba udzielenia pierwszej pomocy. Zwróć uwagę na kwestię współpracy policjantów z Zespołem Ratownictwa Medycznego.</p>